

Jongeren Op Gezond Gewicht in Weststellingwerf

Plan van aanpak 2019 t/m 2021

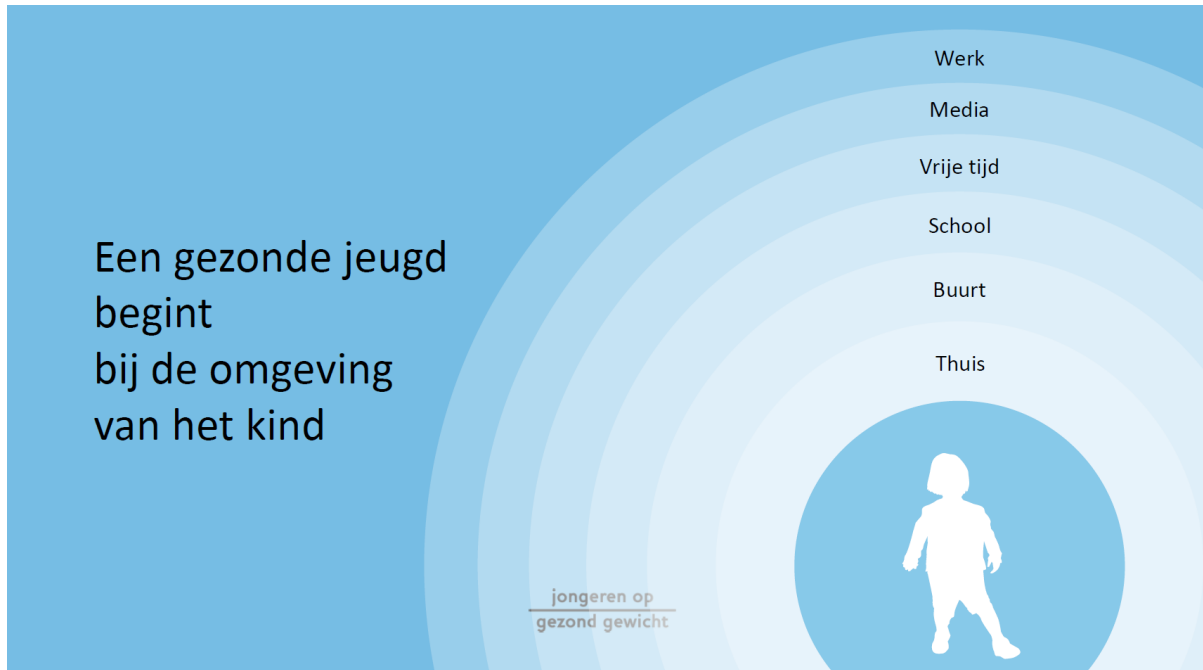

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	2
1.1. Tussenevaluatie 2015-2018.....	2
1.2. Koers 2019 – 2021.....	2
2. DOELSTELLINGEN EN EVALUATIE	3
2.1. Doelstellingen	3
2.2. Evaluatie	4
3. CREËREN VAN RANDVOORWAARDEN	5
3.1. Lokale JOGG-organisatie.....	5
3.2. Politiek-Bestuurlijk Draagvlak.....	5
3.3. Publiek-Private Samenwerking	6
3.4. Gedeeld eigenaarschap	6
3.5. Verbinden van preventie en zorg	7
4. GEZONDE OMGEVING	7
4.1. Gezonde School.....	7
4.2. Gezonde Kinderopvang	8
4.3. Gezondere Sportkantine (Team:fit).....	9
4.4. Evenementen en activiteiten	10
4.5. Gezonde Werkvloer	10
4.6. Thuis/ouders	11
5. COMMUNICATIE	11
6. FINANCIËLE PARAGRAAF	13
BIJLAGE 1. MONITORING 12-18 JAAR	14
BIJLAGE 2. PREVENTIENIVEAUS	15
BIJLAGE 3. JOGG-MODEL	16

1. Inleiding

In de gemeente Weststellingwerf streven we samen met publieke en private partijen naar een samenleving waarin alle kinderen en jongeren wonen, leren, recreëren en werken in een gezonde omgeving met structureel aandacht voor een gezonde leefstijl. Een omgeving waarin de gezonde keuze weer de normaalste zaak van de wereld is. Om dit doel te bereiken werken we sinds 2015 met de aanpak van Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG).

In dit plan van aanpak beschrijven we de uit te voeren activiteiten en inspanningen van de JOGG-aanpak in Weststellingwerf voor de periode 2019 tot en met 2021. Dit plan is opgesteld door gemeente Weststellingwerf in samenwerking met GGD Fryslân, het Buurtsportwerk en Stichting Jongeren Op Gezond Gewicht.

1.1. Tussenevaluatie 2015-2018

In 2018 voerden wij een tussenevaluatie van JOGG-Weststellingwerf uit. De stuurgroep van JOGG-Weststellingwerf stelde in november 2018 de evaluatie vast. Resultaten laten zien dat er in Weststellingwerf meer bewustwording is voor gezonde voeding en voldoende bewegen. Zo voeren veel scholen en kinderopvangorganisaties activiteiten uit van één of meerdere thema's van JOGG. Daarnaast is er steeds vaker een gezonde keuze aanwezig bij evenementen en activiteiten voor kinderen. En dit werpt zijn vruchten af. Zo dronk in 2015 33% van de kinderen minimaal 2 glazen water per dag. In 2018 is dit gestegen naar 50%.

1.2. Koers 2019 – 2021

In de tussenevaluatie van drie jaar JOGG-Weststellingwerf beschreven we de koers voor de komende periode. Een aantal pijlers verdienen extra inspanningen om stappen te maken. Daarnaast kiezen we ervoor de focus voort te zetten in de leeftijd 0 tot 12 jaar en starten we met het thema 'groente eten'. Tot slot investeren we komende jaren extra in een gezonde sportomgeving.

Pijlers

We hebben goede stappen gezet op alle pijlers van de JOGG-aanpak, de randvoorwaarden voor het creëren van een gezonde omgeving. Op de pijlers Publiek-Private Samenwerking en Gedeeld Eigenaarschap (voorheen Sociale Marketing) maakten wij de minste stappen. Komende 3 jaar gaan we extra inzetten op deze pijlers. Daarnaast zetten we extra in op eenduidige communicatie en zichtbaarheid richting partners.

Focus op doelgroep

Om de JOGG-aanpak beheersbaar te houden focussen wij ook deze JOGG-periode op de doelgroep kinderen 0 tot 12 jaar en hun ouders in Wolvega. Hierbij besteden wij extra aandacht aan het bereiken en betrekken van inwoners met een lage sociaal economische status. De aanpak hiervoor staat beschreven onder de pijler Gedeeld Eigenaarschap in hoofdstuk 3.

Het aanbrengen van een focus betekent niet dat andere gebieden of doelgroepen worden uitgesloten. Indien mogelijk worden activiteiten en interventies gemeentebreed ingezet. Voorbeelden zijn de aanpak Gezonde School, Kinderopvang en Team:fit. In Noordwolde werken we samen aan de gezondheid van inwoners via de aanpak van Vitale regio. Een samenwerking tussen GGD Fryslân, De Friesland Zorgverzekeraar en Gemeente Weststellingwerf.

Thema: extra aandacht voor groente eten

JOGG-Weststellingwerf zet komende jaren in op het thema 'groente eten'. Hierbij gebruiken we materialen van de campagne 'Groente...zet je tanden erin!' van JOGG. Naast het thema 'groente eten' gaan we samen met het Buurtsportwerk de campagne 'Gratis Bewegen' gericht inzetten. Verder blijven we organisaties ondersteunen om het drinken van water leuk en makkelijk te maken. Tot slot lanceert JOGG in 2019 een nieuwe themacampagne; slaap lekker. We gaan dit thema nog niet in Weststellingwerf lanceren. We onderzoeken komende jaren of er draagvlak is voor dit thema.

Gezonde omgeving

Om ervoor te zorgen dat kinderen gezond kunnen opgroeien, richten we ons op meerdere omgevingen waar kinderen zich bevinden. Sinds 2009 werken we in Weststellingwerf met de Gezonde School-aanpak. Via deze aanpak maken we de schoolomgeving gezonder. Komende jaren gaan we deze aanpak borgen. Daarnaast investeren we extra in de gezondere sportomgeving. We gebruiken hiervoor de Team:fit aanpak van JOGG.

2. Doelstellingen en evaluatie

Om te bepalen of de inspanningen van de JOGG-aanpak in Weststellingwerf leiden tot een gezondere leefstijl en daling van overgewicht formuleerden we in 2015 lokale doelstellingen.

2.1. Doelstellingen

Aan de hand van cijfers van de GGD gezondheidsmonitor 4-12 jaar uit 2015 en het JOGG-model (bijlage 3) zijn 7 lange en middellange termijn doelstellingen geformuleerd voor de doelgroep kinderen 4-12 jaar. In 2018 voerde GGD Fryslân de eerste gezondheidsmonitor 0-4 jaar uit. Hierdoor hebben wij de doelstellingen voor eetgedrag verbreed van 4-12 jaar naar 1-12 jaar. Er zijn geen indicatoren voor beweeggedrag van de jongste doelgroep beschikbaar.

Lange termijn: gezond gewicht (>2020)

1. Daling van het percentage kinderen met overgewicht.

Middellange termijn: eet- en beweeggedrag (>2018)

2. Stijging van het percentage kinderen 4-12 jaar dat elke dag 60 minuten beweegt.
3. Stijging van het percentage kinderen 4-12 jaar dat elke dag met actief transport naar school gaat.
4. Stijging van het percentage kinderen 1-12 jaar dat elke dag ten minste 2 glazen water drinkt.
5. Daling van het percentage kinderen 1-12 jaar dat elke dag 2 of meer glazen suikerhoudende drank drinkt.
6. Stijging van het percentage kinderen 1-12 jaar dat elke dag fruit eet.
7. Stijging van het percentage kinderen 1-12 jaar dat elke dag groente eet.

De afgelopen 3 jaar zette JOGG-Weststellingwerf in op water drinken (doelstelling 4). Met effect want uit de 1-meting van GGD Fryslân blijkt dat meer kinderen van 4 tot 12 jaar voldoende water drinken in Weststellingwerf. In de periode 2019 tot en met 2021 richten acties en inspanningen zich met name op doelstelling 7 'groente eten'. De volgende paragraaf beschrijft hoe en wanneer we de doelstellingen meten.

2.2. Evaluatie

Het is de wettelijke taak van GGD Fryslân om de gezondheid van kinderen te monitoren. In 2022 vindt de volgende gezondheidsmonitor 0-4 jaar en 4-12 jaar plaats (Tabel 1 en 2). Resultaten van deze monitors gebruiken we voor de tweede tussenevaluatie van JOGG-Weststellingwerf. De tweede tussenevaluatie voeren we daarom in 2022 uit.

Tabel 1: Monitoring en evaluatie van overgewicht en eet-en beweeggedrag doelgroep kinderen 4-12 jaar.

Doel	Indicator	Methode	Doelgroep	Periode
1	Overgewicht	Fysieke metingen tijdens periodiek gezondheidsonderzoek Jeugdgezondheidszorg.	Kinderen: 3,9 jaar Groep 2 Groep 7 Klas 1 VMBO	2015: 0-meting 2017: 1-meting 2019: 2-meting 2021: 3-meting
2	60 minuten bewegen	Gezondheidsmonitor 4-12 jaar (GGD Fryslân). Zelfrapportage door ouders.	Kinderen 4-12 jaar	2015: 0-meting 2018: 1-meting 2022: 2-meting
3	Actief transport naar school			
4	Water drinken			
5	Suikerhoudende drank			
6	Fruit eten			
7	Groente eten			

Tabel 2: monitoring en evaluatie van eet-en beweeggedrag van doelgroep 0-4 jaar.

Doel	Indicator	Methode	Doelgroep	Periode
4	Water drinken (vanaf 1 jaar)	Gezondheidsmonitor 0-4 jaar (GGD Fryslân). Zelfrapportage door ouders.	Kinderen 0-4 jaar	2018: 0-meting 2022: 1-meting
5	Suikerhoudende drank (vanaf 1 jaar)			
6	Fruit eten (vanaf 1 jaar)			
7	Groente eten (vanaf 1 jaar)			

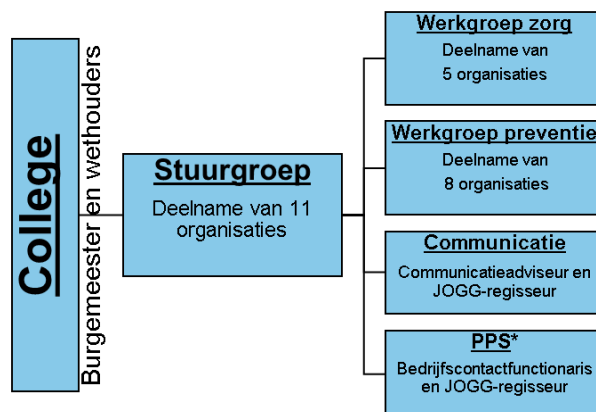
NB. GGD Fryslân onderzoekt ook elke 4 jaar de gezondheid van kinderen 12-18 jaar. We monitoren de resultaten van deze leeftijdsgroep en nemen de resultaten mee in de tweede tussenevaluatie van JOGG-Weststellingwerf. In bijlage 1 leest u meer over monitoring van deze leeftijdsgroep.

3. Creëren van randvoorwaarden

De randvoorwaarden bestaan uit alles wat nodig is in de lokale organisatiestructuur en op de 5 pijlers om opzet en uitvoering van de JOGG-aanpak lokaal mogelijk te maken. In dit hoofdstuk leest u welke stappen we gaan zetten om te komen tot deze randvoorwaarden. De pijler Monitoring en Evaluatie staat beschreven in hoofdstuk 2.

3.1. Lokale JOGG-organisatie

In Figuur 1 ziet u de huidige organisatiestructuur van JOGG-Weststellingwerf. Ook de komende 3 jaar stelt de gemeente een JOGG-regisseur voor 16 uur in de week aan en is er een JOGG-beleidsmedewerker voor 4 uur in de week. Komende jaren bouwen we verder aan de organisatiestructuur. Zo geeft de stuurgroep van JOGG-Weststellingwerf aan deelname van private partijen waardevol te vinden. Daarnaast breiden we de werkgroep communicatie uit met een externe communicatiemedewerker van 4 uur per week.

Figuur 1: Lokale organisatiestructuur (2018)
*PPS=Publiek-Private Samenwerking

3.2. Politiek-Bestuurlijk Draagvlak

Het gezonder maken van de omgeving raakt alle beleidsterreinen en vraagt daarom om een intersectorale aanpak. De JOGG-aanpak is opgenomen in de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid en het collegeprogramma 2018-2022. Het is belangrijk om deze ambitie levend te houden bij de leden van het college, gemeenteraad en binnen de gemeentelijke organisatie. De beleidsmedewerker gezondheid en JOGG-regisseur zijn hiervoor de trekkers, maar intersectorale samenwerking is een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle aanpak.

1. Bekendheid van en draagvlak voor de JOGG-aanpak

Medewerkers van Sociaal domein, Ruimtelijke ordening, HRM en Communicatie informeren we, bijvoorbeeld via teamoverleg. De insteek is positief: gezonde jeugd is een positieve beweging. Dit leent zich bij uitstek voor het benutten van Intranet, bijvoorbeeld rondom de JOGG themacampagnes. Naast informeren richten we de inzet daarom op het maken van afspraken, zodat JOGG-activiteiten worden geborgd in beleids- en uitvoeringsplannen. Tot slot is de nieuwsbrief van de gemeente een middel om bedrijven te informeren en te betrekken bij de JOGG-beweging.

2. Duurzaam betrekken van college en raad

Het college besluit over het nieuwe plan van aanpak en de tweede tussenevaluatie. De gemeenteraad informeren we schriftelijk en/of met een werkvergadering. We zullen ook de andere portefeuillehouders en bestuurders betrekken, bijvoorbeeld door het gezondheidsbeleid en JOGG te agenderen voor het overleg Lokaal Educatieve Jeugd Agenda.

3. Actieve en zichtbare rol van bestuurders

Collegeleden kunnen de JOGG-beweging uitdragen. Zo nodigen wij hen uit voor het bijwonen en openen van bijeenkomsten met partners en inwoners.

3.3. Publiek-Private Samenwerking

Van groot belang is het enthousiast maken en binden van private partners. Met hulp van private partijen kunnen we sneller een maatschappelijke impact bereiken. We geven deze pijler verder vorm met de volgende twee activiteiten.

1. Herzien huidige visie Publiek-Private Samenwerking (PPS)

We gaan de huidige visie op PPS herzien en sluiten hierbij aan bij de bestuursopgaven van het collegeprogramma 2018-2022. We kiezen voor een bredere insteek. Niet meer alleen vanuit JOGG maar samen met andere beleidsterreinen gaan we op zoek naar raakvlakken en kansen.

2. Concrete bijdrage

Private partijen kunnen op veel manieren bijdragen aan het creëren van een gezonde omgeving voor onze jeugd, bijvoorbeeld met munten, mensen, middelen, media of massa. Dit noemen we de 5 M's. Voor de themacampagne 'Groente...zet je tanden erin!' brengen we in beeld welke M's nodig zijn om de doelstellingen te bereiken. Hierdoor is het voor private partijen makkelijker om te bepalen hoe ze concreet kunnen bijdragen aan een gezonde jeugd.

3.4. Gedeeld eigenaarschap

De vraag wat ouders en kinderen zélf willen veranderen in hun dagelijks leven is cruciaal als het gaat om het creëren van een gezonde leefstijl. Zij weten als geen ander welke barrières en kansen er in hun gezin, wijk of dorp zijn om gezonder te leven. Gedeeld eigenaarschap gaat ervan uit dat professionals, wijkbewoners én ouders zélf verantwoordelijkheid nemen. We zien kinderen, jongeren en de ouders niet langer als doelgroep die we moeten bereiken, maar als een volwaardige partner en mede-eigenaar om de omgeving te veranderen.

1. Gedeeld eigenaarschap specifieke settingen

Het creëren van gedeeld eigenaarschap is onderdeel van de aanpak Gezonde School, Gezonde Kinderopvang en Gezondere sportkantine (Team:fit). Organisaties die met deze aanpakken werken stimuleren wij om dit samen met de doelgroep te doen. Zij ontvangen materialen, inspiratie en advies om ouders en kinderen mede-eigenaar te maken.

2. Gedeeld eigenaarschap themacampagnes

De campagne Groente...zet je tanden erin! geven we vanaf het begin samen vorm met professionals en ouders. De doen we door middel van vier bouwstenen: *verkennen, bereiken, betrekken en aansluiten*. Afhankelijk van de vraag en de fase waarin we ons bevinden, kunnen we één of meerdere bouwstenen inzetten. Deze inzet beschrijven wij in een apart campagneplan.

- Verken de doelgroep. Wat houdt hen bezig? Wat drijft hen? Wat belemmert hen? We gaan in gesprek met ouders over gezond opgroeien in het algemeen en groente eten in het bijzonder.
- Bereik de doelgroep. We maken gebruik van vindplekken om ouders en kinderen te bereiken. Denk hierbij aan de bibliotheek, dorpshuizen, religieuze instellingen, mama café, speeltuinen.
- Betrek de doelgroep. Vooraf bepalen we op welk moment en op welke manier ouders worden betrokken. Bijvoorbeeld betrekken bij het stellen van prioriteiten, bij het uitwerken van acties of interventies en/of bij de uitvoering daarvan.
- Sluit aan bij de doelgroep. We gebruiken begrijpelijke communicatiemiddelen en eenvoudige werkvormen, passend bij de doelgroep.

3.5. Verbinden van preventie en zorg

Met de volgende activiteiten stimuleren wij samenwerking en afstemming tussen professionals op de 4 niveaus van preventie (Bijlage 2).

1. Faciliteren van netwerkbijeenkomsten

Om de samenwerking tussen huisartsen, diëtisten en fysiotherapeuten te versterken organiseren we een overleg tussen deze partijen. Het doel is om in Weststellingwerf te komen tot heldere afspraken over signalering, doorverwijzing en behandeling. Daarnaast organiseren we een gezamenlijke bijeenkomst met de werkgroepen preventie en zorg (Figuur 1). Tijdens deze bijeenkomst bespreken we de huidige situatie op alle niveaus van preventie.

2. Jeugdgezondheidszorg (JGZ) als centrale zorgverlener overgewicht

We gaan onderzoeken hoe we de rol van de JGZ kunnen versterken voor de aanpak overgewicht in Weststellingwerf. We sluiten aan bij de beweging JGZ 3.0 en de ervaringen uit JOGG-Smallerland rondom de centrale zorgverlener.

3. Aansluiten bij aanpak preventief jeugdbeleid

Met een goed preventief jeugdbeleid legt de gemeente de basis voor een gezonde, veilige en kansrijke omgeving waarin kinderen opgroeien. We sluiten aan bij de gemeentelijke ontwikkelingen van het preventief jeugdbeleid (collegeprogramma bestuursopgave 17). Het doel van deze bestuursopgave is om de samenwerking tussen voorliggende voorzieningen, eerstelijnszorg en de gebiedsteams te versterken. Het preventieve jeugdbeleid richt zich in eerste instantie op basisscholen. Het kind staat hierbij centraal. We betrekken de jeugdgezondheidszorg actief bij het vormgeven van het preventieve jeugdbeleid.

4. Gezonde omgeving

JOGG zet zich in voor een gezonde jeugd in een gezonde omgeving. Vanuit JOGG geven we specifieke aandacht aan de volgende omgevingen: school, kinderopvang, sportkantine, evenementen en werkvloer. In dit hoofdstuk staat voor deze omgevingen beschreven welke activiteiten en inspanningen we de komende JOGG-periode gaan plegen.

4.1. Gezonde School

Doel	Toename van het aantal basisscholen in Weststellingwerf dat werkt met de Gezonde School-aanpak, waaronder tenminste het thema Voeding of Bewegen. Borging van de Gezond School-aanpak in Wolvega.
Resultaat	<ol style="list-style-type: none">1. Eind 2021 werken 16 basisscholen met de Gezonde School-aanpak (14 in 2018).2. Eind 2021 werken 14 basisscholen aan het thema Voeding of Sport en Bewegen (12 in 2018).3. Eind 2021 hebben 10 basisscholen de aanpak geborgd in het beleid of met een vignet op Voeding of Bewegen (7 in 2018).
Trekker	Gezonde School-adviseur GGD Fryslân.
Partners	Het Buurtsportwerk, de Jeugdgezondheidszorg en het Gebiedsteam (vlechtwerkers).
Ambassadeurs	Basisscholen die een vignet of actief beleid hebben op Voeding en/of Bewegen. OBS Triangel, Mgr. Scholtensschool, Tuindorpschool, St. Franciscusschool, De Adelaar, Dorpschool de Blesse, OBS Zuid, SBO Triade.

Aanpak

Nieuwe Gezonde Scholen

De Gezonde School-adviseur benadert jaarlijks alle basisscholen die nog niet werken met de Gezonde School-aanpak. Dit zijn: OBS De Dorpsschool, OBS 't Holtpad, OBS De Klaeter, OBS De Oosterbrink, OBS De Velden, Fredericusschool, OBS De Aventurijn en basisschool Matthijsje.

Borging Gezonde School-aanpak

In het voorjaar voert de Gezonde School-adviseur gesprekken met alle basisscholen in Wolvega die al werken aan Gezonde School. Per school wordt afgestemd of een buurtsportcoach of een JGZ-verpleegkundige aansluit bij het gesprek.

Middelbare scholen

Zowel Terra Wolvega en het Linde College werken met de Gezonde School-aanpak op het thema Roken, Alcohol en Drugs. Daarnaast onderzoekt Terra Wolvega de mogelijkheden voor het behalen van het themacertificaat Sport en bewegen.

Ondersteuningsaanbod

- Financiële middelen voor Gezonde School (beschikbaar schooljaar 2019/2020, programma Gezonde School).
- Subsidie Jong Leren Eten (beschikbaar in 2019, ministerie van VWS).
- Subsidie eerste Vignet (gemeente Weststellingwerf).
- Ondersteuning bij het vergroten van ouderbetrokkenheid (expert van GGD Fryslân/JOGG-NL).

4.2. Gezonde Kinderopvang

Doel	Toename van het aantal organisaties dat werkt aan een Gezonde Kinderopvang.
Resultaat	Eind 2021 werken 5 of meer kinderopvangorganisaties aan een Gezonde Kinderopvang (4 in 2018).
Trekker	Gezonde School-adviseur van GGD Fryslân en JOGG-regisseur.
Partners	Het Buurtsportwerk.
Ambassadeurs	De Kinderkei, Tiskidz, Doomijn, Thuishuis de Speelhoek werken aan een gezonde kinderopvang waarin zij de gezonde keuze voor kinderen makkelijk en leuk maken.

Aanpak

In gesprek

De Gezonde School-adviseur en JOGG-regisseur overleggen 1 á 2 keer per jaar met elke kinderopvang hoe de aanpak loopt en waar we kunnen samenwerken. Daarnaast is er regelmatig contact via e-mail en telefoon.

Uitbreiden ambassadeurs

Nog niet deelnemende kinderopvangorganisaties in Wolvega (Eigen wijzer, Liba Biba) gaan we actief benaderen.

Ondersteuningsaanbod

- Subsidie Jong Leren Eten (beschikbaar in 2019, ministerie van VWS).
- Scholing Beweegkriebels (door Buurtsportwerk).
- Scholing Gezonde Start (ministerie van VWS).
- Ondersteuning bij het vergroten van ouderbetrokkenheid (expert van GGD Fryslân/JOGG-NL).

4.3. Gezondere Sportkantine (Team:fit)

Doel	Toename van het aantal sportverenigingen of sportaccommodaties met een gezonder aanbod in de kantine.
Resultaat	<ol style="list-style-type: none">1. Eind 2021 werken tenminste 5 sportverenigingen (33%) aan een gezondere sportkantine (1 in 2018).2. Eind 2021 voldoen 3 sportverenigingen (20%) aan de criteria Brons van De Gezonde Kantine van het Voedingscentrum.3. Eind 2021 voldoet het aanbod in de kantines/kiosk van De Steense, De Dobbe en de Duker aan de criteria Brons van De Gezonde Kantine van het Voedingscentrum.
Trekker	JOGG-regisseur.
Partners	Het Buurtsportwerk, Vitale Regio Noordwolde, Team:fit coach (JOGG-NL).
Ambassadeurs	Korfbalvereniging SCO Oldeholtgade werkt aan een gezonder aanbod in de kantine.

Aanpak

Beweging op gang brengen door verenigingen te inspireren voor Team:fit of andere gezondheidsthema's zoals rookvrije generatie en NIX18. In Weststellingwerf zijn er 15 sportverenigingen met een eigen kantine.

Focus op voetbal en korfbalverenigingen (veel jeugdleden)

Voetbal: Zandhuizen, Oosterstreek, Wolvega, Oldeholtgade, De Blesse, Boijl (Trinitas), Noordwolde (Olyphia). Korfbal: SIOS, Leonidas (SCO Oldeholtgade neemt al deel).

Kennismakingsgesprek met bestuur/kantinecommissie

In 2019 voert de JOGG-regisseur gesprekken met bovenstaande partijen. Doel: ophalen wat er speelt bij verenigingen en of er aanknopingspunten voor gezondheidsthema's zijn.

Gemeentelijke sportaccommodaties

Beheerders van de kantines De Dobbe, De Steense en de Duker ontvangen op aanvraag een Team:fit coach.

Ondersteuningsaanbod

- Deelnemende sportverenigingen ontvangen een Team:fit startpakket (met o.a. een watertap en inspiratiemap) en gratis ondersteuning van een Team:fit coach van JOGG-NL.
- Verenigingen kunnen een subsidie bij de gemeente aanvragen om aan de slag te gaan met Team:fit.

4.4. Evenementen en activiteiten

Doel	Organisatoren van evenementen en activiteiten gericht op kinderen bieden gezonde keuzes aan (bijvoorbeeld water, fruit, groente).
Resultaat	Organisatoren die ondersteuning van het Buurtsportwerk of de JOGG-regisseur ontvangen hebben gezonde keuzes beschikbaar tijdens de activiteit.
Trekkers	Buurtsportcoaches en JOGG-regisseur.

Aanpak

Ondersteuning

Het Buurtsportwerk en de JOGG-regisseur ontvangen regelmatig aanvragen voor ondersteuning bij activiteiten en evenementen. Denk aan ondersteuning in organisatie, communicatie of materialen. Een voorwaarde voor ondersteuning is dat een gezond aanbod (water, fruit of snackgroente) makkelijk beschikbaar is tijdens het evenement of activiteit. Aanvragen worden geregistreerd in de JOGG-activiteitenmonitor.

Themaweken

We stimuleren netwerkpartners om aan te sluiten bij landelijke themadagen of weken; zoals de Week van de Opvoeding, het Nationale Schoolontbijt, de Nationale Buitenspeeldag, de Modderdag of de Week van de Gezonde Jeugd.

4.5. Gezonde Werkvloer

Doel	Bedrijven inspireren om aan de slag te gaan met vitaliteit van medewerkers.
Resultaat	Van minimaal 20 bedrijven hebben wij in beeld wat zij doen aan vitaliteit op de werkvloer Minimaal één keer is het thema gezondheid op de kaart gezet tijdens een bijeenkomst of markt gericht op ondernemers.
Trekkers	JOGG-regisseur en de bedrijfscontactfunctionaris van de gemeente.

Aanpak

In beeld brengen

Het college gaat komende jaren inzetten op een intensievere benadering van bedrijven (collegeprogramma opgave 22). Deze bedrijfscontactfunctionaris gaat bedrijven intensiever benaderen en bezoeken. Tijdens deze bezoeken neemt de functionaris het onderwerp 'gezonde werkvloer' en JOGG mee. Het doel is om in beeld te krijgen wat bedrijven doen aan gezondheid en waar gemeente en bedrijven als partner kunnen optrekken.

Inspireren

Het onderwerp 'gezonde werkvloer' is geschikt om tijdens bijeenkomsten op de agenda te zetten. Daarnaast is de nieuwsbrief die de gemeente naar ondernemers stuurt geschikt voor het bieden van inspiratie en het delen van lokale voorbeelden.

4.6. Thuis/ouders

Doel	Er zijn laagdrempelige leefstijlinterventies beschikbaar voor kinderen én ouders.
Resultaat	Deelname van minimaal 10 peuters én ouders aan Peuterpret in 2019. Deelname van minimaal 8 kinderen én hun ouders aan Cool 2B fit in 2019.
Trekkers	Buurtsportwerk (Peuterpret), Praktijk Fysio (Cool 2B Fit).
Partners	Jeugdgezondheidszorg, Huisartsenvereniging Langs de Linde, Gebiedsteams.

Aanpak

Peuterpret

Het programma Peuterpret startte in januari 2019 in Noordwolde en duurt 20 weken. Peuterpret is een programma voor kinderen van 2 tot 4 jaar én hun ouders. Na afloop zullen betrokken partijen de interventie evalueren en beslissen we of de interventie een vervolg krijgt in 2020.

Cool 2B fit

Bij voldoende aanmeldingen start in april 2019 de tweede groep Cool 2B fit. Cool 2B fit is een gecombineerde leefstijl interventie voor kinderen tussen 8 en 13 jaar boven gezond gewicht én hun ouders.

5. Communicatie

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe communicatie van de lokale JOGG-aanpak is ingericht.

Werkgroep communicatie

- Deelnemers aan deze werkgroep zijn de JOGG-regisseur, communicatieadviseur en een externe communicatiemedewerker (4 uur in de week).
- De werkgroep komt niet structureel samen. We houden contact via de e-mail en telefoon. Wanneer er behoefte is aan een persoonlijk overleg dan plannen we dat in.

Rolverdeling

- De JOGG-regisseur is de eindverantwoordelijke voor de communicatie.
- De communicatieadviseur van gemeente Weststellingwerf adviseert en ondersteunt de JOGG-regisseur over de positionering van JOGG. De adviseur denkt en schrijft mee in de campagneplannen en ondersteunt bij het inzetten van passende communicatiemiddelen.
- De communicatiemedewerker creëert content voor de facebook pagina en voor de maandelijkse advertentie in de lokale krant. Daarnaast zal deze medewerker communicatieopdrachten uitvoeren rondom de themacampagne Groente...zet je tanden erin!

Kernboodschap JOGG-aanpak

Jongeren Op Gezond Gewicht streeft naar een samenleving waarin alle kinderen en jongeren wonen, leren, recreëren en werken in een omgeving waarin een gezonde leefstijl de normaalste zaak van de wereld is.

Onder de paraplu van de gemeente werken alle partijen samen aan meer aandacht voor voeding, sport en beweging. Daarnaast helpt Jongeren Op Gezond Gewicht met het creëren van een gezonde omgeving op plekken waar kinderen en jongeren veel komen, zoals school, sport en werk.

Communicatie per doelgroep

Doelgroep		Gemeenteraad
Ons doel:	Weten	De raad is bekend met de JOGG-aanpak.
	Vinden	De raad is positief en enthousiast over de JOGG-aanpak.
	Doen	De raad heeft de intentie om JOGG-Weststellingwerf voort te zetten na 2021.
Hoe bereiken we het doel?	We informeren de raad over het nieuwe plan van aanpak met een memo en een werkvergadering met de fractievoorzitters. In 2020 publiceren wij een factsheet met de resultaten van 4,5 jaar JOGG in Weststellingwerf. We brengen deze factsheet onder de aandacht van de raad.	

Doelgroep		College B&W
Ons doel:	Weten	Het college is bekend met de JOGG-aanpak.
	Vinden	Het college is positief en enthousiast over de JOGG-aanpak.
	Doen	Gezond gewicht, als onderdeel van een gezonde leefstijl, neemt een belangrijke plaats in het collegeprogramma.
Hoe bereiken we het doel?	Dit plan van aanpak en de tweede tussenevaluatie worden ter vaststelling aan het college voorgelegd. Daarnaast nodigen wij collegeleden uit voor het bijwonen en openen van bijeenkomsten met partners en inwoners.	

Doelgroep		Stakeholders en professionals
Ons doel:	Weten	Stakeholders en professionals zijn bekend met de JOGG-aanpak.
	Vinden	Stakeholders en professionals zijn positief en enthousiast over de JOGG-aanpak.
	Doen	Stakeholders en professionals dragen bij aan JOGG-Weststellingwerf in de vorm van tijd, middelen, menskracht of geld.
Hoe bereiken we het doel?	We versturen 4 keer per jaar de JOGG-nieuwsbrief naar netwerkpartners. Ook publiceren wij ontwikkelingen rondom de JOGG-aanpak op de gemeentewebsite. Tot slot informeren wij mensen via persoonlijk contact, bijvoorbeeld tijdens overleggen met de werkgroepen of stuurgroep of tijdens netwerkbijeenkomsten.	

Doelgroep		Kinderen en ouders
Ons doel:	Weten	Kinderen en ouders weten dat gezond eten en bewegen leuk en makkelijk is.
	Vinden	Kinderen en ouders zijn positief over activiteiten op het gebied van gezond eten en bewegen.
	Doen	Kinderen eten gezonder en bewegen meer.
Hoe bereiken we het doel?	Voor kinderen en hun ouders is het niet van belang om op de hoogte te zijn van de JOGG-aanpak. Zij moeten vooral weten dat bewegen en gezond eten en drinken leuk, gezond en makkelijk is. De communicatie met de einddoelgroep vindt dan ook plaats via de themacampagnes zoals Groente...zet je tanden erin! Communicatie van de campagnes beschrijven wij in aparte campagneplannen.	

6. Financiële paragraaf

De projectbegroting voor de periode 2019 tot en met 2021 bedraagt in totaal € 252.750. In tabel 3 leest u de begroting per jaar voor regie, bijdrage JOGG-NL en activiteiten. Het totaal aan middelen wordt volledig gedekt van het budget GIDS/JOGG (65101).

Tabel 3: Begroting JOGG-Weststellingwerf 2019-2021

	2019	2020	2021	Totaal
Regie	€ 30.500	€ 30.500	€ 30.500	€ 91.500
Bijdrage JOGG-NL	€ 3.750	€ 3.750	€ 3.750	€ 11.250
Activiteiten	€50.000	€50.000	€50.000	€150.000
Totaal	€ 84.250	€ 84.250	€ 84.250	€ 252.750

Bijlage 1. Monitoring 12-18 jaar

Omdat focus van de JOGG-aanpak in Weststellingwerf ligt op kinderen van 0-12 jaar zijn er voor de leeftijdsgroep kinderen 12-18 jaar geen doelstellingen geformuleerd. De GGD monitort de gezondheid van deze doelgroep elke vier jaar. Resultaten van deze monitor nemen wij mee in de tweede tussenevaluatie van JOGG Weststellingwerf.

Monitoring van eet-en beweeggedrag van leeftijdsgroep kinderen 12-18 jaar.

Indicator	Methode	Doelgroep	Periode
60 minuten bewegen	Gezondheidsmonitor 12-18 jaar (GGD Fryslân). Zelfrapportage jongeren.	Kinderen 12-18 jaar	2012: 0-meting 2016: 1-meting 2019: 2-meting 2023: 3-meting
Actief transport naar school			
Water drinken			
Suikerhoudende drank			
Fruit eten			
Groente eten			

Bijlage 2. Preventieniveaus

Preventieniveaus

Het doel van preventie is te zorgen dat mensen gezond blijven door hun gezondheid te bevorderen en te beschermen. Ook heeft preventie tot doel ziekten en complicaties van ziekten te voorkomen of in een zo vroeg mogelijk stadium op te sporen.

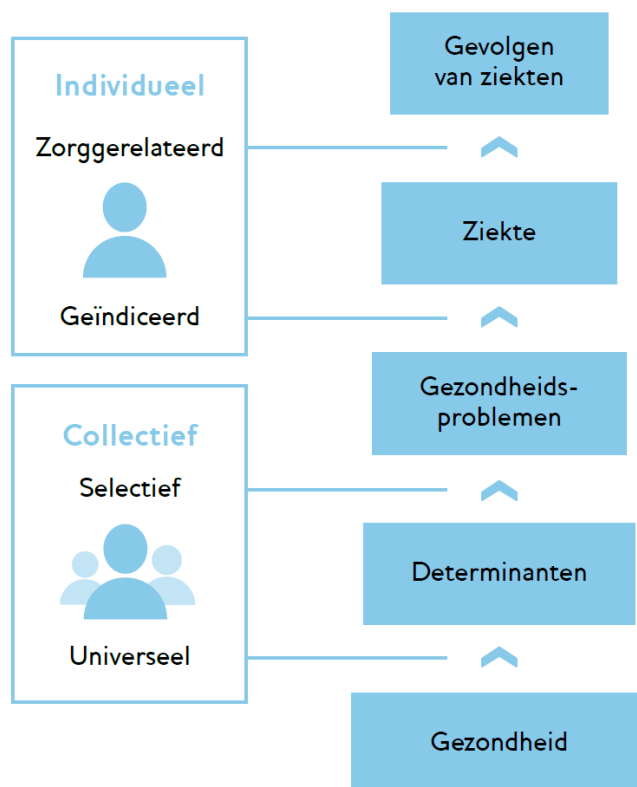
Vanuit JOGG onderscheiden we 4 preventieniveaus:

Individueel

1. **Zorggerelateerde preventie:** richt zich op mensen met een ziekte of aandoening en voorkomt dat een bestaande aandoening leidt tot complicaties, beperkingen, een lagere kwaliteit van leven of sterfte. Dit is van toepassing op de kinderen en jongeren die ernstig overgewicht of obesitas hebben.
2. **Geïndiceerde preventie:** richt zich op mensen met beginnende klachten en voorkomt dat beginnende klachten verergeren tot een aandoening. Hier betreft het de kinderen en jongeren die overgewicht hebben.

Collectief

3. **Selectieve preventie:** richt zich op bevolkingsgroepen met een verhoogd risico en voorkomt dat personen met één of meerdere risicofactoren (determinanten) voor een bepaalde aandoening daadwerkelijk ziek worden. In het kader van JOGG kun je hier bijvoorbeeld denken aan kinderen buurten met een lage sociaal economische status.
4. **Universele preventie:** richt zich op de gezonde bevolking (of delen daarvan) en bevordert en beschermt actief de gezondheid van de bevolking.

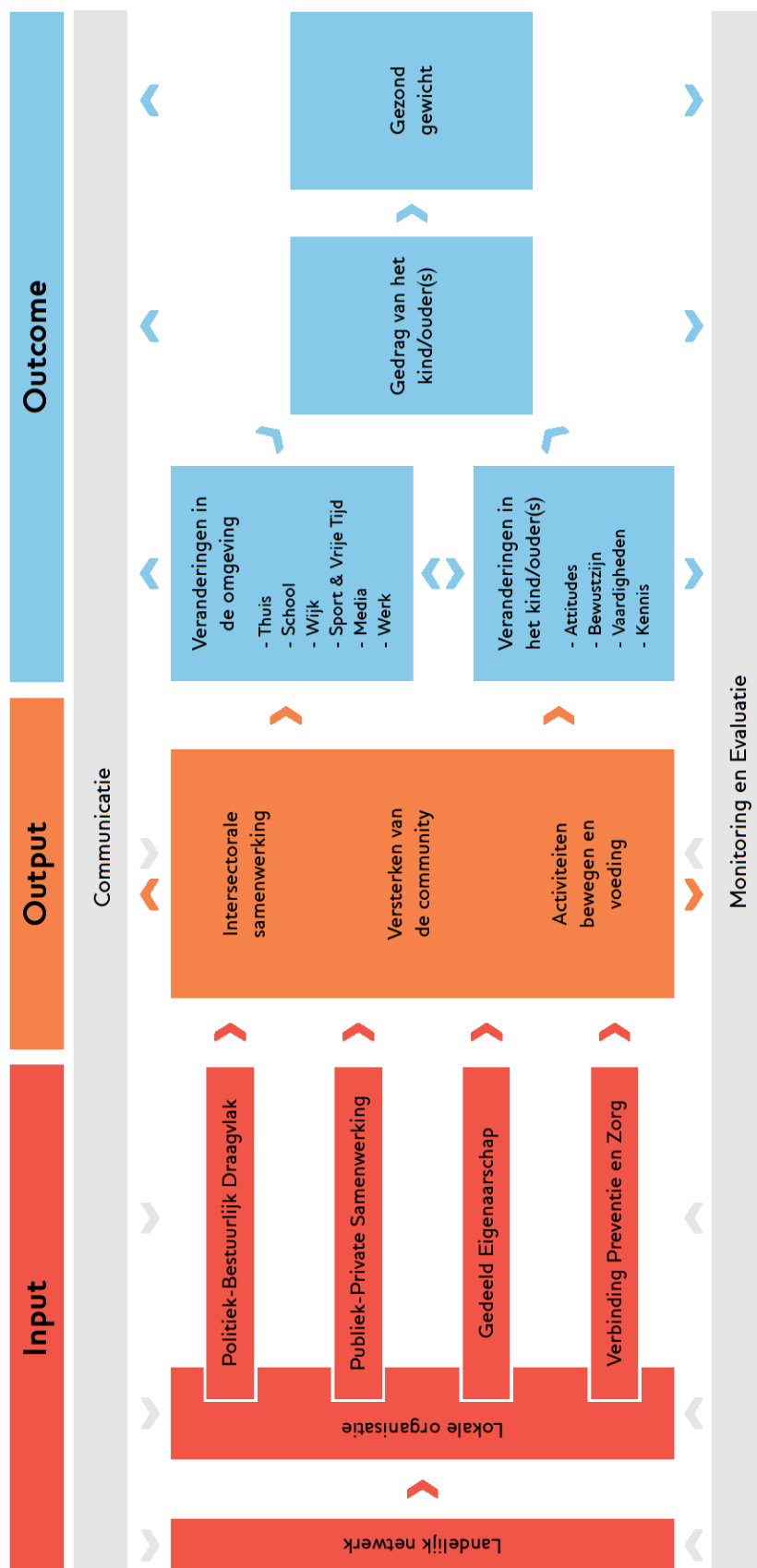

Universele en selectieve preventie zijn gericht op het collectief of specifieke groepen. Bij geïndiceerde en zorggerelateerde preventie kijk je naar het individu (kind en gezin). Een goede combinatie van de 4 vormen van preventie draagt bij aan het verminderen van overgewicht bij de jeugd en is noodzakelijk voor een effectieve integrale aanpak van overgewicht.

Bron: www.volksgezondheidszorg.info

Bijlage 3. JOGG-model

JOGG-model

Bron: Gebaseerd op EPODE-model (Marjolein van Koppen, 2012), Environmental Research Framework for Weight Gain Prevention (Kremers, de Bruijn et al., 2006), Referentiekader (Staan en de Haes, 2009).